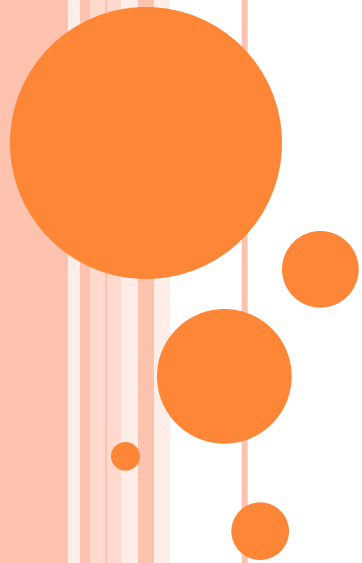

**Ontogeneze - základní pojmy,
růst a vývoj, rozdělení
ontogenetického vývoje**

Literatura:

- Machová, J. Biologie člověka pro učitele
- <http://www.szu.cz/manual-prevence-v-lekarske-praxi> (V. díl)
- www.zenska-neplodnost.cz

Základní pojmy

- Ontogeneze = ontogenetický vývoj = vývoj jedince od oplození po smrt
- Ontogenetická období – charakteristické anatomické a fyziologické zvláštnosti
- změny:
 - a) kvalitativní – vývoj
 - b) kvantitativní – růst

Růst a vývoj

- **Růst = zvětšování velikosti celého těla a jeho částí**
(př. srdce: novorozenec – 20-25 g, dospělý – 250 – 330 g)
- Hlavní obd.růstu – od počátku ontogeneze do dosažení dospělosti
- Ukazatel zdravotního stavu dítěte (výška, hmotnost, obvod hlavy, obvod paže, hrudníku..., tloušťka podkožního tuku) – info o rozvoji kostry, svalstva, o (dis)harmonickém růstu
- **Vývoj = objevení se a zdokonalování funkcí, příp. odeznění fce** (př.některé reflexy)
- Růst a vývoj spolu souvisí

Rozdělení ontogenetického vývoje

- **1) období prenatální**

 - obd. zárodečné (embryonální)

 - obd.plodové (fetální)

- **2) období perinatální** (28.týden –porod – 1.týden po porodu)

- **3) období postnatální**

 - 1.novorozenecké obd.(přestřižení pupečníku po 28.den) – rané děts.

 - 2. kojenecké (do konce 1.roku)– rané děts.

 - 3. batolecí (1-3) – rané děts.

 - 4. předškolní věk (3 – 6)– střední děts.

 - 5. mladší školní v. – pozdní děts.

 - 6. starší školní v. (od 12) - dospívání

 - 7. dorostové obd. (adolescence; 15 – 18)- dospívání

 - 8. obd. plné dospělosti (18 – 30)

 - 9. obd.zralosti /mladého věku (30 – 45)

 - 10. střední věk (45 – 60)

 - 11. stáří/stárnutí (60 – 75)

 - 12.vysoké stáří/starého věku (nad 75)

 - 13. kmetský věk / obd.stařecké (nad 90)

Prenatální období

